การติดตามการดำเนินงานการจัดหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนระดับอนุปริญญา หุทธศักราช 2545

นายสุพจน์ ตันติศิริวิทย์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2545 ISBN 974-17-2055-6 ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1 4 በ.8. 2548

A FOLLOW-UP STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF THE ASSOCIATE DEGREE CURRICULUM IN COMMUNITY COLLEGES B.E.2545

Mr. Supote Tuntisiriwit

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education in Supervision and Curriculum Development

Department of Educational Administration

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2002

ISBN 974-17-2055-6

	ระดบอนุปรญญา พุทธศกราช 2545
โดย	นายสุพจน์ ตันติศิริวิทย์
สาขาวิชา	นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด
คณเ	ะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษ	ษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต
	C/L
	(รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์)
คณะกรรมการสอบวิเ	กยานิพนธ์
	ว/ง ฟนา มูญ รว M ประธานกรรมการ (รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)
	(รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์)
	11.M 0 - 64 R
	ฟฺ ํั๋๋ํํํํํํํํํ ๛ อาจารย์ที่ปรึกษา
	(รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด)
	เกราบการ งาวเมาย บระทบาร
	(คาจารย์ ดร เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การติดตามการดำเนินงานการจัดหลักสูตรวิทยาลัยชุมชน

สุพจน์ ตันติศิริวิทย์ : การติดตามการดำเนินงานการจัดหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2545 (A FOLLOW-UP STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF THE ASSOCIATE DEGREE CURRICULUM IN COMMUNITY COLLEGES B.E.2545)

อ.ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด, 300 หน้า. ISBN 974-17-2055-6

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามการดำเนินงานการจัดหลักสูตร และศึกษาสภาพและปัญหา การดำเนินงานการจัดหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2545 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ วิทยาลัยชุมชนจังหวัดจำนวน 10 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารวิทยาลัยชุมชนจังหวัด และ คณะกรรมการบริหารโปรแกรมวิชา เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบศึกษาเอกสาร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอในลักษณะของการบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. ด้านการเตรียมการจัดหลักสูตร วิทยาลัยมีการวางแผนการจัดหลักสูตร การจัดเตรียมบุคลากร การ ประสานงาน การจัดเตรียมอาคารและสถานที่ การจัดทำแผนการสอน การเตรียมวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อ การเรียน การจัดเตรียมการวัดและประเมินผลการเรียน การจัดเตรียมประเมินผลการจัดหลักสูตร การเตรียมการ เทียบโอนผลการเรียน และมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ปัญหาที่พบได้แก่ ขาดบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ ในการจัดการเรียนการสอนผู้ใหญ่ ระยะทางที่ห่างไกลกันระหว่างวิทยาลัยชุมชนจังหวัดและเครือข่าย ครูผู้สอนที่ ขาดประสบการณ์ในการสอน ขาดความรู้และทักษะในการจัดทำแผนการสอน และขาดผู้รับผิดชอบโดยตรงใน การจัดเตรียมการประเมินผลการจัดหลักสูตร
- 2. ด้านการดำเนินงานการจัดหลักสูตร วิทยาลัยมีการคัดเลือกนักศึกษาโดยการสัมภาษณ์เพื่อสำรวจ ความพร้อมโดยไม่มีการสอบคัดเลือก มีการเตรียมความพร้อมนักศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เน้น การสอนแบบมีส่วนร่วม และให้ผู้เรียนค้นคว้าด้วยตนเอง อยู่ระหว่างการเตรียมจัดการฝึกงาน มีการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตรโดยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเสนอโครงการ การวัดและประเมินผลการเรียนเน้นการประเมินตาม สภาพจริง สังเกตพฤติกรรมและผลงาน มีการจัดตั้งคณะกรรมการในการนิเทศการจัดการเรียนการสอน ปัญหา ที่พบ ได้แก่ ครูผู้สอนมีงานรับผิดชอบหลายด้านและพื้นฐานความรู้ของนักศึกษาต่างกันมาก นักศึกษาบางส่วน ยังขาดความเข้าใจในการจัดการศึกษาในรูปแบบของวิทยาลัยชุมชน สถานที่ในการฝึกงานหายาก และห่างไกล และ ขาดการวางแผนและกำหนดตารางแผนการนิเทศ
- 3. ด้านการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร วิทยาลัยมีการดำเนินการติดตามประเมินผลการเตรียม การจัดหลักสูตร โดยการสอบถามจากผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ประธานบริหารโปรแกรมวิชา ประธานโปรแกรมวิชา สังเกตการปฏิบัติงาน ศึกษาจากแผนปฏิบัตงานของวิทยาลัย และมีการติดตามประเมินผลการดำเนินงานการจัด หลักสูตรตลอดทั้งปีการศึกษา ปัญหาที่พบคือ วิทยาลัยขาดเครื่องมือในการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร

ภาควิชา	บริหารการศึกษา	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 🌡 🌭 .
ปีการศึกษา	2545	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -

٩

4483834227 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT

KEY WORD: STATE AND PROBLEMS / IMPLEMENTATION / ASSOCIATE DEGREE CURRICULUM

SUPOTE TUNTISIRIWIT: A FOLLOW-UP STUDY OF THE IMPLEMENTATION OF THE

ASSOCIATE DEGREE CURRICULUM IN COMMUNITY COLLEGES B.E 2545.

THESIS ADVISOR: ASSOC.PROF.BOONMEE NENYOD, Ed.D. 300 pp. ISBN 974-17-2055-6

The purposes of this research were to follow-up study and to study the state and problems of the implementation the associate degree curriculum in Community Colleges B.E. 2545. The subjects consisted of ten Community Colleges by which data were gathered from Community College's members Committee and Administrative Committee members for associate degree programs. The research instruments used were structured interview forms and document analysis form. Data were analyzed by using content analysis.

The results were as follows:

- 1. At the preparation stage, the curriculum implementation was planned which composed of the preparation of personnel, co-ordination, buildings, lesson plans, curriculum and supplementary materials and instructional materials, assessment and evaluation guidelines, credits transferable criteria and public relations activities. The problems encountered were lack of knowledgeable and experienced in adult education among personnel, far distance of Provincial Community College and network units, insufficient knowledge and skills in lessor plan among part-time teachers, and lack of staff members in curriculum implementation evaluate preparation.
- 2. At the operational stage, colleges recruit students through interviewing without written examination. Many student services were provided which included student readiness preparation, classroom activities conducted through co-operative learning and self study, internship preparation, extra-curricular activities, student's project, assessment and evaluation by authent c assessment and observing student's behaviors and work, instructional supervision were crganized through committee. The problems encountered were heavy teaching load and different backgrounds among students, lack of understanding in Community College study model, insufficient units for internship and lack of supervisory plan and schedule.
- 3. At the evaluation stage, an interviewing, an observation and operation plan methods were used by means of evaluation, a follow-up was made through academic year. Problem reported was lack of organizational curriculum evaluation instrument.

Department Educational Administration Student's signature

Field of study Supervision and Curriculum Development Advisor's signature

Academic year 2002 Co-advisor's signature

กิตติกรรมการประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เณรยอด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจแก้ไข และให้กำลังใจ เสมอมา รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ประธานกรรมการ และอาจารย์ ดร.เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา กรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการบริหารวิทยาลัยชุมชนจังหวัด และ คณะกรรมการ บริหารโปรแกรมวิชาอนุปริญญา ในวิทยาลัยชุมชนจังหวัดทั้ง 10 แห่ง ที่กรุณาให้ข้อมูล ในการ วิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ดร.ถนอม อินทรกำเนิด รองศาสตราจารย์ ฉลอง ภิรมย์รัตน์ และคณะทำงานทุกท่านในสำนักงานส่งเสริมวิทยาลัยชุมชน กระทรวงศึกษาธิการ ที่ให้คำแนะนำ ให้การสนับสนุน และให้ข้อมูลเบื้องต้นในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนการทำวิจัยครั้งนี้
ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ผู้ให้กำเนิด ครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้
ความรู้ ส่งเสริมคุณธรรมต่างๆ สนับสนุน และเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัย ตลอดจนคณะผู้บริหาร
สถาบัน อี.คิว. อัจฉริยพัฒน์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้กำลังใจด้วยความอบอุ่นเสมอมา

สุพจน์ ตันติศิริวิทย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	٩
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ৰ
กิตติกรรมประกาศ	ନ୍ତ
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ผ
บทที่	
1 บทน้ำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	9
2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
ความหมาย องค์ประกอบ และความสำคัญของหลักสูตร	10
การจัดหลักสูตร	13
โครงการวิทยาลัยชุมชน	43
การพัฒนาหลักสูตรวิทยาลัยชุมชนระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2545	54
หลักสูตรวิทยาลัยชุมชนระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2545	65
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	87
3 วิธีดำเนินการวิจัย	91
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	91
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	91
การสร้างเครื่องมือ	92
การเก็บรวบรวมข้อมูล	93
การวิเคราะห์ข้อมูล	94

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	95
ลำดับขั้นในการเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล	95
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล	96
ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการจัดหลักสูตรวิทยาลัยชุมชน	
ระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2545 จำแนกเป็นรายวิทยาลัย	101
ตอนที่ 3 สภาพและปัญหาการจัดหลักสูตรวิทยาลัยชุมชน	
ระดับอนุปริญญา พุทธศักราช 2545 ในภาพรวม	167
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	217
สรุปผลการวิจัย	218
อภิปรายผล	225
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	244
รายการอ้างอิง	245
ภาคผนวก	250
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ และ รายชื่อผู้ให้ข้อมูล	251
ภาคผนวก ข ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	258
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	300

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของคณะกรรมการบริหาร	
	วิทยาลัยชุมชนจังหวัด	97
2	จำนวนและร้อยละเกี่ยวกับสถานภาพของคณะกรรมการบริหาร	
	โปรแกรมวิชา	99
3	สภาพและปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตร	
	ในเรื่องการวางแผนการจัดหลักสูตร	168
4	สภาพและปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตร	
	ในเรื่องการจัดเตรียมบุคลากร	171
5	สภาพและปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตร ในเรื่องการประสานงาน	175
6	สภาพและปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตร	
	ในเรื่องการจัดเตรียมอาคารและสถานที่	179
7	สภาพและปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตร	
	ในเรื่องการจัดทำแผนการสอน	182
8	สภาพและปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตร	
	ในเรื่องการเตรียมวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน	185
9	สภาพและปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตร	
	ในเรื่องการจัดเตรียมการวัดและประเมินผลการเรียน	188
10	สภาพและปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตร	
	ในเรื่องการจัดเตรียมการประเมินผลการจัดหลักสูตร	190
11	สภาพและปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตร	
	ในเรื่องการเตรียมการเทียบโอนผลการเรียน	192
12	สภาพและปัญหาการเตรียมการจัดหลักสูตร	
	ในเรื่องการประชาสัมพันธ์หลักสูตร	194
13	สภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดหลักสูตร	
	ในเรื่องการคัดเลือกนักศึกษา	197
14	สภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดหลักสูตร	
	ในเรื่องการเตรียมความพร้อมนักศึกษา	198

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	ที่	หน้า
15	สภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดหลักสูตร	
	ในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	200
16	สภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดหลักสูตร	
	ในเรื่องการจัดการฝึกงาน	203
17	สภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดหลักสูตร	
	ในเรื่องการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	205
18	สภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดหลักสูตร	
	ในเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียน	208
19	สภาพและปัญหาการดำเนินงานการจัดหลักสูตร	
	ในเรื่องการนิเทศการจัดการเรียนการสอน	210
20	สภาพและปัญหาการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร	
	ในเรื่องการติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดหลักสูตร	213
21	สภาพและปัญหาการติดตามประเมินผลการจัดหลักสูตร	
	ในเรื่องการติดตามประเมินผลการดำเนินงานการจัดหลักสูตร	215